

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 5-6 grudnia 2014 r. na kierunku "kulturoznawstwo" prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólniakademickim realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na Wydziale Kultury Japonii Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Wojciech Bałus - członek PKA

członkowie: ks. dr hab. Witold Kawecki - ekspert PKA

dr hab. Krzysztof Moraczewski – ekspert PKA

mgr Łukasz Łukomski - ekspert ds. formalno-prawnych PKA

Magdalena Bötther - ekspert ds. studenckich PKA

Krótką informacją o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na kierunku „kulturoznawstwo” prowadzonym na poziomie studiów pierwszego stopnia na Wydziale Kultury Japonii Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie.

Wizytacja odbyła się z własnej inicjatywy Komisji w ramach harmonogramu ustalonego na rok akademicki 2014/2015. Rozpoczęcie wizytacji poprzedziło zapoznanie się członków Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustalenie podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowanie wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału prowadzącego oceniany kierunek, analizował dokumenty przedstawione przez Władze Uczelni i Wydziału na potrzeby wizytacji, przeprowadził hospitację zajęć i wizytację bazy dydaktycznej, odbył spotkania ze studentami i pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.

1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki

Decyzją nr DWS-2-06-4003-322/07 z dnia 31 sierpnia 2007 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nadał Wydziałowi Kultury Japonii Polsko-Japońskiej Wyższej

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Szkoły Technik Komputerowych z siedzibą w Warszawie uprawnienie do prowadzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku "kulturoznawstwo". Strategia Polsko-Japońskiej Wyższej Szkoły Technik Komputerowych na lata 2014-2018 została zatwierdzona Uchwałą Senatu Uczelni z dnia 4 grudnia 2013 r., a Misja Uczelni została zawarta w wyżej wspomnianej Strategii. Nie została opracowana strategia Wydziału Kultury Japonii, natomiast koncepcja kształcenia na kulturoznawstwie ściśle odpowiada misji i strategii Uczelni poprzez położenie nacisku na kształcenie kreatywności studentów, powiązanie studiów kulturoznawczych z doskonaleniem umiejętności w zakresie technik komputerowych, promowanie sztuki i kultury Japonii w Polsce oraz stałą modyfikację programu studiów w celu dostosowania go do zmieniających się realiów społecznych i gospodarczych oraz dostosowania umiejętności absolwentów do wymagań rynku pracy. Oferta kształcenia jest stale doskonała przez wprowadzanie składników dotyczących profilu kształcenia językowego w powiązaniu z kulturą japońską, natomiast możliwość elastycznego kształtowania programu studiów ograniczona jest do wydobywania bądź kulturowo-językowego bądź ściśle kulturoznawczego aspektu programu studiów. Wydział realizuje zatem wszystkie składniki misji i strategii uczelni, a jednocześnie program studiów jest doskonały i w miarę elastyczny.

2) wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju

Wydział Kultury Japonii jest niewielką jednostką, dlatego stopień formalizacji wielu działań jest niewielki. Interesariusze wewnątrzni uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia poprzez aktywny udział w ciałach kolegialnych (rady wydziału) i dyskusje nieformalne. Studenci wyrażają swe opinie zarówno podczas posiedzeń Rady Wydziału jak i poprzez zgłaszanie swoich propozycji zmian do programów i planów studiów bezpośrednio w dziekanacie lub przez nauczycieli akademickich. Z Wydziałem związana jest szeroka grupa interesariuszy zewnętrznych (m.in. Ambasada Japonii, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Państwowe Muzeum Etnograficzne, Muzeum Azji i Pacyfiku, Centrum Manggha, Uniwersytet Warszawski), którzy służyli radą przy ustalaniu programu studiów i na bieżąco konsultują zmiany w programach.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego² W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Koncepcja kształcenia na kulturoznawstwie w pełni odpowiada misji Uczelni oraz celom określonym w jej strategii. Wydział nie posiada natomiast zatwierdzonej własnej strategii.**
- 2) Wewnątrzni i zewnątrzni interesariusze aktywnie uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia**

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

² według przyjętej skali ocen: wyróżniająco, w pełni, znacząco, częściowo, niedostatecznie;

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunku się wywodzi; opis efektów jest publikowany**

Uchwałą nr 10/2013 Senatu Uczelni z dnia 16 stycznia 2013 r. określono efekty kształcenia dla programów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych prowadzonych na poziomie studiów pierwszego stopnia na kierunku kulturoznawstwo w Wydziale Kultury Japonii w Warszawie. Jednostka dysponuje dokładnie określoną i konsekwentną wizją charakteru prowadzonych studiów kulturoznawczych i dalszego rozwoju kierunku. Wizja ta zakłada rozwijanie specjalistycznych studiów nad kulturą Japonii w oparciu o teoretyczne i metodologiczne koncepcje kulturoznawcze i – w mniejszym stopniu – czerpane z dyscyplin pokrewnych (antropologii kulturowej, socjologii kultury). Koncepcja ta przełożona została na efekty kształcenia wykorzystujące kompletny zestaw efektów kulturoznawczych, jednak sprofilowanych (tam, gdzie to było wymagane) do obranego kierunku studiów. Opis tych efektów dokonany został prawidłowo pod względem formalnym, odpowiednio osadzony w dyscyplinach i obszarze kształcenia (nauki humanistyczne) i dyscyplinie (kulturoznawstwo). Matryca efektów kształcenia w sposób kompletny wiąże efekty kierunkowe z odpowiednimi modułami i przedmiotami kształcenia. Całość opisu jest pod względem formalnym w pełni zgodna z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Opis efektów kształcenia dla wizytowanego kierunku jest spójny i podporządkowany głównej koncepcji kształcenia. Pozostaje w pełni zgodny, w ramach realizowanego ogólnoakademickiego profilu kształcenia, zarówno z wymogami dla obszaru nauk humanistycznych, jak i z najczęściej przyjmowaną w Polsce koncepcją kulturoznawstwa jako nauki skoncentrowanej na teorii kultury i szczegółowymi nad nią studiami empirycznymi, a także z najczęściej przyjmowanymi koncepcjami kulturoznawstwa jako kierunku nauczania. Można jednak wyrazić zastrzeżenie, że opis kierunkowych efektów kształcenia jest nie dość szczegółowy, by na jego podstawie zorientować się w odrębności i specyfice prowadzonych na WKJ studiów, sugerując raczej bardziej „ogólne” kulturoznawstwo. Specyfika ta ujawnia się dopiero na podstawie analizy efektów modułowych i przedmiotowych, programu nauczania i sylabusów przedmiotów. Ten drobny defekt można łatwo naprawić, nie zmienia on jednak zasadniczo oceny systemu efektów kształcenia.

Dyspozycja przewidywanych efektów kształcenia między moduły, przedmioty kształcenia i praktyki zawodowe, przedstawiona w matrycy efektów kształcenia wskazuje, że przewidziane efekty kształcenia mogą być w ramach rzeczywiście prowadzonych studiów z powodzeniem osiągnąć. Matryca pokrywa wszystkie założone efekty kierunkowe, te zaś zostały prawidłowo przypisane do efektów obszarowych.

Opisy efektów kształcenia są w przedstawione w opisie kierunku, programu kształcenia i krótkich opisach przedmiotów na stronie internetowej Akademii. Bardziej szczegółowe informacje można uzyskać po zalogowaniu się do Web-Dziekanatu na tej samej stronie. Studenci są tego świadomi i wiedzą, gdzie mogą szukać programu swoich studiów. Sposób publikowania efektów kształcenia jest więc odpowiedni zarówno do potrzeby informowania o nich, jak i do potrzeby chronienia autorskiego dorobku pracowników Akademii.

2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne

Sposób sformułowania efektów kształcenia dla ocenianego kierunku nie budzi zastrzeżeń. Przedstawiono je zwięźle, jasno i zrozumiale. Wszystkie odpowiednie efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są łatwo sprawdzalne za pomocą standardowych procedur akademickich.

3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiając weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągnięcia efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny

Przyjęty przez WKJ system oceny efektów kształcenia opiera się na stosowaniu standardowych procedur akademickich, złożonych z ocen końcowych oraz formujących w ramach zaliczeń, egzaminów, projektów studenckich i procesu dyplomowania. Został on opisany w Regulaminie Studiów oraz w sylabusach, do których dostęp mają wszyscy studenci. Zasady oceny są jasno i klarownie sprecyzowane. Są one określone przez prowadzącego w formie dokumentu, który jest składany do dziekanatu w ciągu 14 dni od rozpoczęcia roku akademickiego. Rozliczenie studentów z osiągnięcia efektów kształcenia jest semestralne (zgodnie z § 15 regulaminu studiów), więc weryfikacja następuje po każdym etapie studiów. Po ukończeniu wszystkich etapów studiów, student podchodzi do egzaminu dyplomowego, podczas którego prezentuje pracę multimedialną oraz odpowiada na pytania z zakresu całego programu studiów.

Lektura losowo wybranych prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych z kilku przedmiotów wskazuje, że wymagania są ustandaryzowane, a stosowane kryteria wymierne i jednolite. Stawiane w nich studentom pytania były klarowne i precyzyjne. Odpowiedzi w większości były na dobrym poziomie, co świadczy o niezłym przygotowaniu do egzaminu.

Zestaw wszystkich stosowanych metod pozwala na ocenę realizacji efektów kształcenia zarówno w zakresie wiedzy, jak i umiejętności oraz kompetencji społecznych. Dostępne informacje są w pełni wystarczające: kryteria oceny dostępne są w ramach opisów przedmiotów, a opis procedury dyplomowania dostępny na stronie internetowej Akademii. System oceny efektów kształcenia obejmuje wszystkie jego etapy. Studia kończą się egzaminem dyplomowym oraz obroną pracy dyplomowej. Obowiązek spełnienia tych warunków traktowany jest jako część planu studiów ostatniego roku studiów. Zasady te nie dotyczą studentów Wydziału Kultury Japonii, którzy rozpoczęli studia przed rokiem akademickim 2012/13 i ukończą studia nie później niż w roku 2013/14. W ich przypadku podstawą ukończenia studiów był egzamin, podczas którego odpowiadali na trzy pytania dotyczące wybranych zagadnień całego programu studiów. Lista pytań była ogólnie dostępna. Studenci przygotowywali też niewielkie pisemne prace egzaminacyjne, które przedstawiali opiekunowi, a następnie podczas egzaminu licencjackiego omawiali w postaci prezentacji

multimedialnej. Lektura losowo wybranych prac wskazuje na ich raczej wyrównany poziom i adekwatny do ich jakości system oceniania. Dość dobry poziom językowy i konstrukcyjny prac wskazuje na odpowiednią opiekę promotorską, choć zdarzają się prace słabe merytorycznie i pozbawione podstaw metodologicznych. Powtarzającym się problemem jest też skłonność do nadmiernie osobistej wypowiedzi autorów, na co należy zwrócić w przyszłości baczniejszą uwagę.

Obecnie złożenie pracy dyplomowej, zdanie egzaminu dyplomowego oraz uzyskanie tytułu zawodowego powinno nastąpić do końca ostatniego semestru dla danej formy studiów. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie liczby punktów ECTS wymaganej aktualnym programem studiów zatwierdzonym przez radę wydziału danego kierunku. W terminie zgodnym z programem studiów, kierownik specjalności zatwierdza zaproponowany przez promotora temat i formę pracy dyplomowej w zakresie wybranej specjalności. Pracę dyplomową student przygotowuje pod kierunkiem promotora, którym może być nauczyciel akademicki zatrudniony w uczelni co najmniej na stanowisku adiunkta lub osoba wskazana przez radę wydziału. Prace dyplomowe sprawdzane są przez system antyplagiacyjny. Egzamin dyplomowy odbywa się przed dyplomową komisją egzaminacyjną zatwierdzoną przez dziekana. Dyplomowa komisja egzaminacyjna składa się co najmniej z trzech osób, w tym z promotora i recenzenta. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym.

Poddane oglądowi karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu pozwoliły na stwierdzenie, że są one prowadzone poprawnie. W wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego. W większości przedłożonych do wglądu teczkach brakowało potwierdzenia odbioru przez studenta kopii decyzji o przyjęciu na studia, czego wymaga zapis § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że sporządza się je poprawnie.

Wielkość odsiewu studentów i struktura jego przyczyn nie dają powodów do zastrzeżeń: niewielki jest odsetek osób rezygnujących ze studiów z przyczyn merytorycznych (2% na studiach stacjonarnych i 15% na studiach niestacjonarnych), większy z powodu nieuiszczenia czesnego (2% na studiach stacjonarnych i 25% na studiach niestacjonarnych w skali wszystkich lat). Zdecydowanie większy jest stopień odsiewu na studiach niestacjonarnych, co wynika z trudności w pogodzeniu pracy zawodowej i studiowania.

Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość.

4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Wydział monitoruje losy absolwentów kierunku kulturoznawstwo sondażowo, korzystając z licznych kontaktów nieformalnych. Kompleksowy monitoring prowadzi Biuro Karier, ale w odniesieniu do kulturoznawstwa badanie odbyło się dopiero raz. Mimo to należy ocenić, że Wydział ma rozeznanie w losach absolwentów w stopniu, który wydaje się wystarczający dla oceny przyjmowanych efektów kształcenia.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Efekty kształcenia na kulturoznawstwie są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku, a opis efektów jest publikowany.
- 2) Efekty kształcenia programu studiów zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne.
- 3) System oceny efektów kształcenia jest przejrzysty i umożliwia weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.
- 4) Jednostka wrywkowo monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, obecnie zadanie to przejęte zostało przez Biuro Karier.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) **Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta**

Zgodnie z § 23 Statutu Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie do kompetencji Rady Wydziału należy m. in. uchwalanie, po zasięgnięciu opinii właściwego organu samorządu studenckiego, zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez senat, planów studiów i programów kształcenia. Realizując zapisy powyższego paragrafu Statutu Uczelni Uchwałą nr 1 Rada Wydziału Kultury Japonii z dnia 27 czerwca 2014 r. zatwierdziła program nauczania na Wydziale Kultury Japonii w roku akademickim 2014/2015.

Lektura sylabusów poszczególnych przedmiotów wskazuje, że efekty kształcenia przypisane tym przedmiotom w matrycy efektów kształcenia są możliwe do osiągnięcia. Podobnie określone w tychże sylabusach cele kształcenia mogą być osiągnięte dzięki realizacji szczegółowych treści kształcenia. Struktura kwalifikacji absolwenta osiągnana poprzez realizację efektów kształcenia – kulturoznawcy wyspecjalizowanego w wiedzy o kulturze japońskiej oraz zdolnego do jej popularyzacji i pracy w odpowiednich instytucjach – odpowiada strukturze zakładanej, jest jasno określona i w pełni możliwa do uzyskania. Program należy pod tym względem ocenić wysoko.

Czas trwania kształcenia jest odpowiedni do zakładanych efektów i możliwości realizacji przewidzianych treści programowych. Na studiach stacjonarnych układ zajęć jest właściwy i równomiernie rozplanowany w skali tygodni, semestrów i poszczególnych lat, a na studiach niestacjonarnych liczba zjazdów i ich rozplanowanie też jest właściwe.

Przyjęta punktacja ECTS jest zgodna z przepisami ustalającymi podstawowe wymagania w tym zakresie. Stosowany system ECTS umożliwia studentom udział zarówno w wymianach krajowych jak i zagranicznych, jednak na podstawie udostępnionych informacji, należy stwierdzić, że studenci w bardzo ograniczonym zakresie wykorzystują te możliwości. Sekwencja modułów kształcenia i przedmiotów określona w programie studiów i planie zajęć jest prawidłowa i tworzy wyraźnie ukierunkowany proces dydaktyczny. Studenci mają również możliwość

indywidualizowania swojego procesu kształcenia poprzez katalog przedmiotów obieralnych, których łączna punktacja osiąga przewidziany prawem wymiar 30% wszystkich punktów ECTS. Studenci pozytywnie ocenili możliwość wyboru przedmiotów fakultatywnych.

Dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku "kulturoznawstwo" na Wydziale Kultury Japonii w Warszawie został ustalony czas trwania praktyk w wymiarze 120 godzin. Praktyki powinny być rozliczone nie później niż miesiąc po ich ukończeniu. Tematyka praktyk musi być związana z kierunkiem studiów. Praktyki studenckie zostały włączone do programu prawidłowo zarówno co do umiejscowienia ich terminów w planie zajęć, jak i możliwości uzyskania zakładanych do osiągnięcia w taki właśnie sposób efektów kształcenia. Dobór instytucji, w jakich studenci odbywają praktyki, jest pełni zgodny ze specyfiką kierunku. Brak jednak systemu szczegółowej ewaluacji efektów rzeczywiście osiągniętych w trakcie praktyk.

W Uczelni istnieje możliwość indywidualizacji studiów poprzez Indywidualny Program Studiów, Indywidualną Organizację Studiów oraz poprzez wybór specjalności indywidualnej. Indywidualny Program Studiów jest skierowany do studentów wybitnie uzdolnionych, natomiast Indywidualna Organizacja Studiów jest przeznaczona dla studentów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz dla osób z niepełnosprawnościami. O specjalność indywidualną może ubiegać się każdy student. Tryb ubiegania się o ww. tryby indywidualizacji studiów jest opisany w *Regulaminie Studiów*. Studenci wizytowanego kierunku deklarowali brak zainteresowania możliwościami indywidualizacji programu studiów.

Jednostka nie stanęła dotąd przed koniecznością dostosowania programu do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość

Treści kształcenia są dobrane odpowiednio do zakładanych efektów kształcenia i z nimi spójne. Formy i metody kształcenia, określone w typach zajęć oraz bardziej szczegółowo w sylabusach przedmiotów odpowiadają realizowanym treściom i są dobierane w sposób zgodny z praktyką powszechną na polskich szkołach wyższych. W zakresie relacji między zakładanymi efektami kształcenia, treściami programowymi i stosowanymi metodami dydaktycznymi program jest w pełni spójny.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta
- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu

Minimum kadrowe stanowi 9 pracowników, poza tym na kierunku zajęcia prowadzi 15 innych pracowników, zatrudnionych w większości przypadków na umowę o dzieło (na umowę o pracę zatrudnieni są głównie lektorzy języka japońskiego). Wszyscy pracownicy prowadzący zajęcia mają kwalifikacje w pełni adekwatne do realizacji efektów kształcenia na kierunku kulturoznawstwo, reprezentując dyscypliny związane z naukami o kulturze (kulturoznawstwo, antropologia kulturowa, japonistyka) z nakierowaniem na problematykę japońską lub dotyczącą dalekiego Wschodu. W przypadku lektorów ważna jest obecność osób legitymujących się dużym doświadczeniem w tej dziedzinie lub *native speakerów*.

2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów

Analiza minimum kadrowego kierunku "kulturoznawstwo" została przeprowadzona na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370). Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunku „kulturoznawstwo” powinno stanowić, zgodnie z § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia, co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Do minimum kadrowego wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów (§ 13 ust. 1 ww. rozporządzenia). Na wizytowanym kierunku powyższe warunki spełnia wszystkie 9 osób, jakie zaproponowane zostały do minimum kadrowego, w tym 3 profesorów tytularnych i 6 doktorów. Ich dorobek naukowy mieści się w obszarze nauk humanistycznych, w dyscyplinie kulturoznawstwo.

Wszystkim nauczycielom akademickim wskazanym przez Uczelnię do minimum kadrowego kierunku „kulturoznawstwo” na bieżący rok akademicki zaplanowano prowadzenie na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęć dydaktycznych w wymiarze przewidzianym przepisami § 13 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub stopień zawodowy magistra). Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że wszystkie osoby wskazane przez Uczelnię do minimum kadrowego, spełniły warunki art. 112a Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.). W teczce osobowej jednego nauczyciela akademickiego brakowało dokumentów potwierdzających posiadanie deklarowanych stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Na podstawie analizy dokumentów oraz informacji uzyskanych podczas wizytacji można przyjąć, że minimum kadrowe kierunku „kulturoznawstwo” jest przestrzegane, choć zważywszy na wiek niektórych wykładowców może ulec

destabilizacji. Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.) i wynosi 1: 14 przy obowiązującym na wizytowanym kierunku nie mniejszym niż 1 : 160.

W zakresie kwalifikacji naukowych i dydaktycznych zajęcia są obsadzone prawidłowo. Występuje w pełni zgodność obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych reprezentowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich z prowadzonymi przez nich zajęciami. Zajęcia o nachyleniu praktycznym obsadzone są przez wykładowców posiadających doświadczenie praktyczne zgodne z efektami kształcenia, przypisanymi do tych zajęć, a więc w zakresie: komputerowe edytorstwo tekstu, warsztaty teatralne, komputerowa edycja tekstu japońskiego. Hospitowane zajęcia prowadzone były na bardzo dobrym i dobrym poziomie merytorycznym. Pracownicy publikują w zakresach związanych z kierunkiem studiów. Zatem dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, i to nie tylko tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

- 3) jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.**

Wydział Kultury Japonii PJATK przywiązuje wagę do rozwoju naukowego kadry, o czym świadczy uzyskanie w ostatnich latach stopnia doktora przez dwóch pracowników (2010), a przez jednego profesury tytularnej (2012). Zważywszy na szczupłość etatowych pracowników Wydziału, Uczelnia stale pozyskuje do współpracy kompetentnych wykładowców z zewnątrz. Wszyscy samodzielni pracownicy naukowcy są profesorami tytularnymi. Wśród etatowych pomocniczych pracowników naukowych dwoje uzyskało stopień doktora w czasie zatrudnienia na tej uczelni, a problematyka ich doktoratów była związana z dydaktyką na uczelni. Mimo że kierunek nie jest zobowiązany do prowadzenia działalności naukowej, praktycznie wszyscy zatrudnieni są czynnymi naukowcami, a nie tylko dydaktykami, co widać po ich publikacjach. Wydział wspiera również wymianę międzynarodową głównie z Josai University oraz z instytucjami naukowymi w Japonii (stypendium Mizuta, stypendium Jasso, stypendium Ito). W ramach wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej uczelnia finansuje wyjazdy konferencyjne oraz publikacje książkowe (także z udziałem studentów). W 2009 Wydział Kultury Japonii zorganizował konferencję z warsztatami poświęconą japońskim sztukom widowiskowym. Wydział wspiera starania pracowników w zakresie publikacji wyników ich pracy naukowej. Minusem jest natomiast brak systematycznej oceny okresowej wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia.**

- 2) **Minimum kadrowe jest spełnione pod względem formalnym i merytorycznym, a dorobek naukowy i praktyczny kadry w pełni odpowiada realizowanemu programowi nauczania i zakładanemu efektom kształcenia.**
- 3) **Jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego.**

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Dwa budynki, w których odbywają się zajęcia ze studentami wizytowanego kierunku studiów, mieszczą się przy ulicy Koszykowej 86 oraz ulicy Nowogrodzkiej 73 w Warszawie. Pierwszy z nich jest własnością Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych, natomiast zasady korzystania z pomieszczeń drugiego budynku zostały określone w stosownej umowie najmu, która została przedłożona do wglądu w trakcie wizytacji. Sale są dobrze wyposażone w sprzęt potrzebny do prowadzenia zajęć, a na szczególną pochwałę zasługują sale komputerowe. W całej Uczelni jest dostępna sieć bezprzewodowa, do której może podłączyć się każdy student po uzyskaniu odpowiedniego certyfikatu. Zajęcia odbywają się w obu budynkach, lecz większość zajęć ma miejsce w budynku głównym, który jest dostosowany dla studentów z niepełnosprawnością ruchową. Poza tym Uczelnia posiada komputer w bibliotece, który jest przystosowany do potrzeb osób niedowidzących. Uczelnia wychodzi z inicjatywą do studentów z niepełnosprawnościami już podczas rekrutacji, oferując im pomoc. Studenci, którzy zadeklarują chęć skorzystania z oferowanej pomocy, mogą otrzymać osobistego asystenta, który pomaga im w przemieszczaniu się po budynku, zapisywaniu notatek, itp. Dla studentów niedosłyszących jest również do dyspozycji tłumacz języka migowego, który pomaga studentom w trakcie zajęć i poza nimi. W sytuacjach awaryjnych (np. awaria windy) Uczelnia organizuje zajęcia w taki sposób, aby studenci z niepełnosprawnością ruchową mogli uczestniczyć we wszystkich zajęciach i przenoszą je do sal na parterze.

Biblioteka jest wyposażona w literaturę potrzebną do realizacji zamierzonych efektów kształcenia. Prenumerowane czasopisma o kulturze Japonii w języku japoński, angielskim oraz polskim. Biblioteka zapewnia dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Każdy student może mieć dostęp do źródeł elektronicznych zarówno bezpłatnych jak i płatnych. W celu zdobycia dostępu do płatnej literatury przez Bibliotekę, student zgłasza zapotrzebowanie na odpowiednie pozycje i zamówienie jest realizowane. Biblioteka jest otwarta w godzinach dostępnych dla wszystkich studentów, również dla studentów studiów niestacjonarnych.

Zajęcia praktyczne i praktyki odbywają się w prawidłowo dobranych instytucjach kultury. Wśród instytucji przyjmujących studentów WKJ na praktyki znajdują się zarówno instytucje prywatne (fundacje, szkoły językowe), jak i państwowe (ośrodki kultury, biblioteki, muzea) oraz międzynarodowe (Ambasada Japonii). Ponieważ sama Uczelnia jest często organizatorem akcji i wydarzeń popularnonaukowych (Festiwal Nauki, Noc Muzeów, Dni Japonii i in.), udział w nich studentów jest również zaliczany do praktyki (w rozliczeniu dniówkowym). Infrastruktura tych instytucji dostosowana jest do potrzeb kierunku.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego.

Baza dydaktyczna kierunku kulturoznawstwo jest właściwa do prowadzonych zajęć i dobrze wyposażona w urządzenia dydaktyczne, przede wszystkim w sprzęt komputerowy.

Jest ona dostosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Biblioteka jest właściwie wyposażona i zapewnia dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

PJATK na wydziale kulturoznawczym realizuje swoją misję nie tylko przez kształcenie dydaktyczne, ale również – mimo że nie posiada takiego obowiązku, gdyż prowadzi kształcenie wyłącznie na pierwszym stopniu studiów – poprzez prowadzenie badań naukowych, w tym przez promowanie sztuki i kultury Japonii w Polsce. Z tego względu kulturoznawstwo zaliczono na Akademii do kierunków strategicznych dla rozwoju Uczelni. Ten fakt sprawia, że Wydział Kultury Japonii predestynowany jest do pełnienia roli centrum aktywności kulturalnej i artystycznej dla szerszego grremium odbiorców. Również nauka języka japońskiego i prowadzone nad tym językiem badania mogą być poważnym wkładem jednostki w propagowaniu japońskiej kultury i języka w naszym kraju. Warto zauważyć, że badania w obrębie stosowania języka japońskiego i komunikacji kulturowej są jednymi z nielicznych w Polsce. Budując wiedzę o języku japońskim (w ścisłym związku z etykietą, zachowaniem, technikami posługiwania się ciałem itp.) jako bardzo szczególnym składniku tamtejszej kultury, prowadzi się badania traktowane przez Wydział jako istotowo ważne tak z teoretycznego jak i praktycznego punktu widzenia. Stąd obecność w programie intensywnych zajęć z języka i kultury japońskiej, ale i obecne tam studium nad językiem. Jeszcze bardziej widoczne są badania dotyczące poszczególnych fenomenów sztuki japońskiej – kina, teatru, filmu, architektury, nowych mediów, literatury, nowych trendów kulturowych, pop kultury itp. Praktykowanie japońskiej kultury artystycznej, warsztaty pisarskie i oratorskie, warsztaty teatralne, praktykowanie japońskiej kultury artystycznej, japońska kultura pisma – dopełniają tych naukowych poszukiwań. Badania te ogniskują się na umiejętności rozumienia odmienności kulturowej jak i budowaniu wrażliwości poznawczej kultury azjatyckiej. Prowadzone przez pracowników naukowo-dydaktycznych badania naukowe mają wpływ na realizowany proces dydaktyczny, w tym na kształtowanie programu kształcenia i indywidualizację nauczania. Stosunkowo niewielka jest natomiast współpraca badawcza i naukowa z innymi uczelniami. Natomiast godna zauważenia jest współpraca z różnymi instytucjami artystycznymi i kulturowymi jak również zważywszy na charakter Akademii z otoczenia gospodarczego i społecznego.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego⁴

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Wydział Kulturoznawstwa prowadzi badania naukowe nad językiem i kulturą Japonii, a wyniki tych badań wspierają proces dydaktyczny. Należy podkreślić, że badania te są prowadzone pomimo, że uczelnia prowadzi studia kulturoznawcze wyłącznie na I stopniu kształcenia.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów**

Ogólne zasady i tryb rekrutacji określa Uchwała nr 2 Senatu Polsko-Japońskiej Wyższej Szkoły Technik Komputerowych z dnia 7 marca 2013 r. w sprawie warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego oraz form studiów na poszczególnych kierunkach na rok akademicki 2014/2015. Nadzór nad całością procesu rekrutacyjnego sprawuje Uczelniana Komisja Rekrutacyjna powołana przez Rektora, a do jej zadań należy koordynacja prac organów prowadzących postępowanie rekrutacyjne. Decyzją Dziekana Wydziału Kultury Japonii podstawą przyjęcia na kierunek „kulturoznawstwo” było jedynie spełnienie przez kandydatów warunków formalnych. Zasady Rekrutacji na kierunek Kultura Japonii są przejrzyste, sprecyzowane i dostępne na stronie internetowej Uczelni. Studenci uważają, że zasady są sformułowane w sposób zrozumiały i transparentny, zaś proces rekrutacji uwzględnia zasadę równych szans i nie zawiera regulacji, które dyskryminują jakąkolwiek grupę kandydatów. O zakwalifikowaniu się na studia decyduje lista rankingowa tworzona na podstawie wyników uzyskanych podczas egzaminu maturalnego.

2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen

Ocena efektów kształcenia odbywa się poprzez kolokwia, testy egzaminowe, zajęcia praktyczne oraz obserwację studentów przez nauczycieli akademickich. Rezultaty sprawdzianów są dostępne dla studentów. Zasady oceniania i zaliczania przedmiotów są opisane w dokumencie, który jest składany na początku każdego semestru do dziekanatu przez prowadzącego przedmiot. Te zasady są dostępne dla każdego studenta. Studenci oceniają zasady oceny pozytywnie i są z nimi zapoznani. Również nie mają zastrzeżeń co do stosowanej skali ocen i uważają, że wszyscy są sprawiedliwie i rzetelnie oceniani. Studenci są informowani o popełnianych błędach i przyczynach uzyskania wysokości oceny.

3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

W Uczelni istnieje możliwość uczestnictwa w programie wymiany Erasmus Plus, jednak należy podkreślić, że Uczelnia posiada niewiele podpisanych umów o współpracy z uczelniami zagranicznymi prowadzącymi kierunek kultura Japonii. Natomiast bardzo dobrze funkcjonuje wymiana z Fundacjami i Uczelniami z Japonii. Opieka ze strony Wydziału w ramach wymiany międzynarodowej jest bardzo dobra. Studenci mogą liczyć na pomoc przy wypełnianiu dokumentów itp. Do Japonii z kierunku Kultura Japonii wyjeżdża co roku około 2 studentów. Nie jest to spowodowane ograniczeniami naniesionymi przez Uczelnię, ale przez obostrzenia ze strony Japonii. Poza tym niewielu studentów chce się decydować na tak długi wyjazd (zazwyczaj wymiana trwa rok czasu). Studenci pozytywnie oceniają możliwości wymiany zagranicznej i krajowej. Nie mają w związku z tym żadnych zastrzeżeń.

Studenci uważają, że nie ma problemów z uznawalnością osiągnięć podczas wymiany. Również pozytywnie opiniują oszacowanie liczby punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów. Lektoraty z języków obcych są wg ich opinii prowadzone na wysokim poziomie. Warty uwagi jest fakt, iż studenci intensywnie uczą się języka japońskiego, co pozwala im na poznanie kultury japońskiej na jeszcze wyższym poziomie oraz pomaga im w rekrutacji na stypendia do Japonii.

Należy również zwrócić uwagę, że Uczelnia bierze udział w organizowaniu międzynarodowego certyfikowanego egzaminu z języka japońskiego, który jest uznawany na całym świecie.

Na Wydziale Kultury Japonii organizowane są też wymiany czasowe między Uczelniami Japońskimi a PJATK. Co roku na okres nie dłuższy niż miesiąc przyjeżdża grupa japońskich studentów, którzy poznają kulturę polską i integrują się ze studentami PJATK. Również na gościnne wykłady przyjeżdżają prowadzący z Japonii.

4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

- **System pomocy materialnej.** Przyznawanie pomocy materialnej odbywa się na zasadach opisanych w *Regulaminie przyznawania pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych*, którego kopię otrzymano podczas wizytacji. Jednakże na stronie internetowej Uczelni nie można takiego dokumentu znaleźć, aczkolwiek podczas spotkania z ZO PKA studenci potwierdzili, że znają zasady ubiegania się o pomoc materialną i wiedzą, gdzie mogą znaleźć informacje na ten temat. Według *Regulaminu* student może ubiegać się o wszystkie formy pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 Ustawy. Według określonych zasad w *Regulaminie* i Ustawie podziału środków z funduszu pomocy materialnej powinien dokonywać Rektor w porozumieniu z przedstawicielami Samorządu Studenckiego, jednakże nie ma żadnego pisemnego potwierdzenia, że Samorząd Studencki brał udział w pracach przy podziale środków funduszu pomocy materialnej. Należy zwrócić uwagę, że wszelkie inne zarządzenia Uczelnianej Komisji Stypendialnej są podpisywane przez studenckich członków UKS.

Zasady otrzymywania wszelkich świadczeń pomocy materialnej są przejrzyste i zrozumiałe dla studentów oraz są zgodne z art. 174 Ustawy. Przyznawanie stypendiów należy do obowiązków Uczelnianej Komisji Stypendialnej i Odwoławczej Komisji Stypendialnej, w których większość stanowią studenci, zgodnie z art. 177 ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Decyzje są o przyznawaniu świadczeń są podejmowane w pełni demokratycznie i wg ustalonych kryteriów.

- **System opieki naukowej i dydaktycznej.** Studenci są zadowoleni z opieki dydaktycznej i naukowej. Prowadzący są dostępni podczas wyznaczonych konsultacji, również poza tymi terminami mogą bez żadnych komplikacji zgłosić się ze swoimi problemami. Według studentów opinii wszystkie konsultacje są dostosowane do ich trybu studiów i planów zajęć a wymiar czasowy tych konsultacji jest wystarczający w stosunku do ich potrzeb.

W opinii studentów prowadzący ułatwiają im proces uczenia się dzięki materiałom, które są przez nauczycieli akademickich udostępniane. Na szczególną uwagę zasługują zajęcia, które odbywają się w instytucjach kultury współpracujących z Uczelnią.

Studenci uważają, że są zaznajomieni z informacjami o przedmiocie na podstawie sylabusów, które są dostępne na stronie internetowej Uczelni. Sylabusy są skonstruowane w sposób przejrzysty i zrozumiały dla studentów, zawarte są w nim informacje przydatne dla studentów, m.in.

liczbę godzin dla każdej formy zajęć z danego przedmiotu, formę zaliczenia i opis przedmiotu.

Harmonogram Sesji Egzaminacyjnej jest ogłaszany miesiąc przed rozpoczęciem sesji, co bardzo dobrze wpływa na proces uczenia się, ponieważ studenci mogą odpowiednio i równomiernie rozplanować pracę. Studenci bardzo chwalą sobie współpracę z dziekanatem, ponieważ jest on otwarty w przystępnych dla nich godzinach oraz obsługa jest bardzo kompetentna i życzliwa.

W Uczelni istnieje możliwość powołania opiekunów lat, którzy bezpośrednio zajmują się sprawami studentów. Poza tym na każdym roku są starostowie grup, którzy reprezentują interesy studentów danego rocznika przed prowadzącymi lub Władzami Uczelni. Studenci mogą również indywidualnie załatwiać swoje sprawy. Podczas spotkania z ZO PKA studenci pozytywnie zaopiniowali sposób reprezentowania ich interesów przez starostów lat.

Na kierunku Kultura Japońska nie istnieją koła naukowe, które byłyby stricte nastawione na działalność naukową lub badawczą związaną z kulturą Japonii. Świadczy to o tym, że studenci nie angażują się naukowo podczas swoich studiów.

– **Działalność wspierająca rozwój społeczny, naukowy i zawodowy.** W Uczelni działa Samorząd Studencki, którego organizacja jest podzielona na dwa szczeble: ogólnouczelniany i wydziałowy. W skład Samorządu Studenckiego ogólnouczelnianego wchodzi przewodniczący Samorządów Studenckich wydziałowych. Samorząd Studencki wydziałowy po dwumiesięcznej współpracy ocenia pracę z Władzami Wydziału pozytywnie. Również rozdysponowanie środków na cele studenckie jest satysfakcjonujące dla Samorządu Studenckiego i innych organizacji, ponieważ mogą realizować założone przez siebie cele. Ponadto Przedstawiciele samorządu studenckiego wyrazili opinię, że jeżeli wykazałby zapotrzebowanie na dodatkową działalność, to z pewnością otrzymaliby chociaż częściowe wsparcie ze strony Uczelni.

Studenci pozytywnie oceniają działalność Biura Karier, choć zbyt często z nie korzystają z ich usług. Część studentów współpracowała z BK podczas organizacji Targów Pracy. Biuro Karier oferuje wiele ofert pracy, praktyk i staży na swojej stronie internetowej. Poza tym prowadzi szkolenia z umiejętności miękkich oraz pomaga studentom w pisaniu CV, listu motywacyjnego oraz przygotowuje studentów do rozmowy kwalifikacyjnej, a także organizuje warsztaty i szkolenia, spotkania z pracodawcami. W tej chwili Biuro Karier jest w trakcie tworzenia Development Center, które ma być platformą internetową dla studentów i pracodawców, co znacznie ma ułatwić szukanie pracy przez absolwentów.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego⁴ W PEŁNI

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zasady rekrutacji na studia są przejrzyste i zrozumiałe, a także nie dyskryminują żadnej z grup kandydatów.**
- 2) System oceny osiągnięć studentów jest przejrzysty, zrozumiały i zapewnia obiektywizm formułowanych ocen po każdym etapie studiów.**

- 3) W Uczelni funkcjonuje wymiana międzynarodowa, przede wszystkim z ośrodkami w Japonii.
 - 4) Opieka dydaktyczna, naukowa, materialna działa skutecznie w Uczelni i sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia. Władze starają się, aby wszelkie aspekty życia studenckiego wpływały pozytywnie na rozwój studentów.
8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.
- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów
- Od początku istnienia Uczelni system zapewniania jakości procesu dydaktycznego opierał się głównie na takich narzędziach jak ankiety studenckie i hospitacje zajęć. Studenci mieli możliwość zgłaszania swoich uwag oraz opinii na temat prowadzonych zajęć i kadry dydaktycznej do Samorządu Studenckiego oraz Dziekanom na ich cotygodniowych dyżurach. Wiele działań projakościowych podjęto też w ramach Projektu *Interdyscyplinarna kadra akademicka na rzecz rozwoju gospodarki opartej na wiedzy*, realizowanego przez PJWSTK od 2010 roku, w ramach współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki działania *Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy* i poddziałania *Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni*. W roku 2012 rozpoczęto prace nad budową ogólnouczelnianego, zintegrowanego systemu zarządzania jakością. W tym celu został powołany Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Procesu Dydaktycznego. Zarządzeniem Rektora z dnia 10 października 2012 r. wdrożono kompleksowy system zarządzania w obszarach kluczowych dla optymalizacji jakości. Zarządzenie zostało wprowadzone w związku z uzyskaniem z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju finansowaniem projektu *Kaizen – japońska jakość w Polsko-Japońskiej Wyższej Szkole Technik Komputerowych*. Realizację projektu zaplanowano na okres od 1 października 2012 r. do 30 września 2014 r. Określono listę procedur wdrażanych w ramach projektu Kaizen, która została wymieniona również w załączniku do Uchwały nr 31/2013 Senatu Uczelni z dnia 16 stycznia 2013 r. w sprawie wdrożenia procedur związanych z kompleksowym systemem zarządzania w obszarach kluczowych dla optymalizacji jakości w PJWSTK. Senat Uczelni podjął w dniu 30 czerwca 2014 r. Uchwałę nr 6 w sprawie utworzenia Systemu Zarządzania Jakością PJWSTK. W ramach Księgi Jakości opisano procedury projakościowe, m. in. procedura oceny kadry naukowo-dydaktycznej, procedura monitorowania losów absolwentów, procedura walidacji i aktualizacji treści programowych, procedura oceny jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego, procedura walidacji i aktualizacji procedur jakości kształcenia.
- Na Wydziale Kultury Japonii wewnętrzny system zapewnienia jakości obejmuje:
1. Ewaluację zajęć dydaktycznych przez studentów. Ankiety w formie elektronicznej są realizowane po każdym semestrze. Kwestionariusz ankietowy umożliwia ocenę prowadzenia zajęć, programu kształcenia, bazy dydaktycznej, stosunku prowadzących

do studentów, działalności biura karier, wymiany zagranicznej, systemów elektronicznych funkcjonujących w Uczelni oraz działalności studenckiej w kołach naukowych. Pytania zostały sformułowane w sposób zrozumiały i precyzyjny. Odpowiedzi do pytań są zamknięte ze skalą. Poza tym do niemalże każdego pytania istnieje możliwość uwzględnienia swoich uwag. Opracowanie wyników ankiety jest dostępne na ogólnodostępnej stronie projektu Kaizen.

2. Hospitacje zajęć dydaktycznych, którym podlegają wszyscy nauczyciele akademicy.

3. Monitorowanie losów zawodowych absolwentów, dokonywane obecnie przez Biuro karier poprzez ankiety dostępne na portalu Biura. Zestaw pytań ankiety absolwenta jest tworzony (w wariantach zróżnicowanych zależnie od perspektywy czasowej badania oraz względem ukończonego przez absolwenta wydziału) przez Zespół Pełnomocnika Rektora ds. Procesu Dydaktycznego przy wsparciu sugestiami ze strony Analityka Rynku Pracy. Adekwatności zestawu pytań w części specyficznej dla wydziału strzegą odpowiedni Pełnomocnicy Wydziałowi, zaś zaktualizowaną wersję ankiety zatwierdza odpowiedni dla danego wydziału Dziekan. Zgodnie z zawartymi w tych danych terminami ukończenia studiów, Specjalista ds. Ankiety Absolwentów uruchamia corocznie ankietę, co wiąże się z rozesłaniem wygenerowanych automatycznie wiadomości e-mail z prośbą o wypełnienie ankiety online i zawierającej stosowny odsyłacz. Uzyskane z ankiet informacje zwrotne po ich zebraniu i opracowaniu zostają udostępnione osobom i grupom roboczym dokonującym corocznego przeglądu programów nauczania.

Natomiast na Wydziale nie prowadzona była w ostatnich latach okresowa ocena nauczycieli akademickich.

Od 1 stycznia 2010 r. obowiązuje Regulamin dotyczący wykorzystywania systemu Plagiat.pl i procedury antyplagiatowej w PJWST. Procedura antyplagiatowa dotyczy wszystkich prac licencjackich i magisterskich powstających na Uczelni. Przejście procedury antyplagiatowej jest warunkiem dopuszczenia pracy do obrony. Tekst pracy musi zostać wprowadzony do systemu Plagiat.pl w ciągu 48 godzin od momentu złożenia. Dla każdej sprawdzonej pracy System Plagiat.pl generuje Raport podobieństwa, który następnie jest przekazywany promotorowi oraz autorom pracy pocztą elektroniczną w ciągu 48 godzin od momentu wygenerowania Raportu. Jeżeli praca okaże się plagiatem, to nie zostaje dopuszczona do obrony, a wobec jej autora wszczyna się postępowanie dyscyplinarne, zgodnie z art. 214 Ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, w trybie określonym przez ustawę. Wszystkie prace, które zostały dopuszczone do obrony, muszą być dodane do bazy danych Systemu Plagiat.pl w ciągu 48 h po zakończeniu procedury antyplagiatowej.

Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik planuje i wdraża działania dotyczące pomiarów i monitorowania kluczowych procesów i świadczonych usług, kierując się potrzebami i zapewnieniem skutecznego funkcjonowania systemu w kontekście przyjętej polityki jakości i celów jakościowych. Pomiar i monitorowanie dotyczą: badania zadowolenia i niezadowolenia interesariuszy; efektywności działania procesów głównych i pomocniczych procesu dydaktycznego; skuteczności działania systemu. Podstawowymi narzędziami wykorzystywanymi w procesie monitorowania powyższych procesów są ankiety studentów, absolwentów, pracowników oraz pracodawców zatrudniających studentów Uczelni. Zadowolenie interesariuszy bada się także przy wykorzystaniu metod pośrednich, jak np. wyniki rekrutacji, liczba rezygnacji ze studiów, liczba przypadków rekomendowania usług Uczelni przez dotychczasowych

studentów czy też indywidualne uwagi zgłaszane przez studentów pracownikom Uczelni. Wyniki tych badań są opracowane przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości raz do roku i przedstawiane Rektorowi. Oceny skuteczności systemu dokonuje raz do roku Rektor. Celem przeglądu systemu jest ocena stopnia realizacji Polityki Jakości i celów jakości oraz ocena funkcjonowania Systemu Zarządzania Jakością. W wyniku przeprowadzanych analiz i ocen w razie potrzeby podejmowane są odpowiednio: działania korygujące lub zapobiegawcze. Do głównych działań korygujących i zapobiegawczych zaliczyć należy przekazywanie działom zdefiniowanym w elektronicznym narzędziu zbierania opinii Suggester oraz poprzez system ankiet uwag i wniosków dotyczących zauważonych nieprawidłowości uzyskanych poprzez wspomniane systemy lub zgłoszone podczas spotkań Kół Jakości. System w tym zakresie działa sprawnie.

Za sprawne funkcjonowanie i modyfikacje Systemu Zarządzania Jakością w Uczelni odpowiada Rektor. Na poziomie wydziałów i ogólnouczelnianych jednostek dydaktycznych za sprawne funkcjonowanie i modyfikacje Systemu Zarządzania Jakością Procesu Dydaktycznego Uczelni odpowiedzialni są Dziekani i Kierownicy jednostek. Mogą oni powoływać pełnomocników lub wydziałowe zespoły do spraw zapewniania jakości procesu dydaktycznego.

2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni

W procesie opracowania i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku kulturoznawstwo uczestniczą interesariusze wewnętrzni (studenci, kadra naukowo-dydaktyczna ocenianego kierunku, organy kolegialne i jednoosobowe Uczelni) oraz interesariusze zewnętrzni na zasadach kontaktów nieformalnych. Studenci uczestniczą w budowie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia poprzez udział w organach kolegialnych Uczelni, Radach Wydziału, Senacie. Z uwagi na kameralny charakter Wydziału większość postulatów i sugestii dotyczących zapewnienia jakości odbywa się poprzez bezpośrednią wymianę myśli i stanowisk pomiędzy pracownikami, studentami i władzami.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+	+	+	+
umiejętności	+	+	+	+	+	+
kompetencje społeczne	+	+	+	+	+	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ ZNACZĄCO

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje oceny efektów kształcenia; wewnętrzny system zapewnienia jakości nie jest jednak kompleksowy – brak jest systematycznej oceny pracowników naukowo-dydaktycznych
- 2) W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna		X			
6	prowadzenie badań naukowych ³					
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		

³ Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

Kulturoznawstwo prowadzone na Wydziale Kultury Japonii w Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie jest kierunkiem o jasno sprecyzowanym charakterze. Choć realizuje pełny wachlarz efektów kształcenia związanych z kulturoznawstwem o profilu ogólnoakademickim, jest jednocześnie w dobry sposób sprofilowane za kulturę japońską. Program nauczania jest dostosowany do tej specyfiki. Kadra naukowa ma kompetencje adekwatne do realizowanego programu nauczania. Uczelnia ściśle współpracuje z ośrodkami japońskimi, a także z interesariuszami zewnętrznymi w Polsce, zajmującymi się problematyką japonistyczną. Warunki lokalowe i system opieki studenckiej są właściwe. Wydział jest niewielki, więc wiele problemów rozwiązywanych jest na drodze kontaktów nieformalnych. Należy jednak zwrócić uwagę na zbudowanie kompleksowego systemu zapewnienia jakości kształcenia, zgodnego z wypracowanym w Uczelni modelem. Plany kadrowe powinny objąć starania o pozyskanie samodzielnych pracowników naukowych w perspektywie nadchodzącego wieku emerytalnego obecnych profesorów. Usunąć trzeba nieliczne, drobne uchybienia formalne.

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

W odpowiedzi na raport powizytacyjny władze Akademii i Wydziału Kulturoznawstwa podjęły wiarygodne i konkretne kroki na rzecz poprawy wszystkich dostrzeżonych przez Zespół Oceniający braków i uchybień. Przede wszystkim wdrażany jest kompleksowy wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia wypracowany dla całej uczelni (system Kaizen). Wprowadzona została ocena okresowa pracowników naukowych, która przeprowadzona zostanie już w bieżącym roku akademickim. Wydział podjął też kroki na rzecz uszczegółowienia kierunkowych efektów kształcenia oraz poprawy uchybień w pracach licencjackich. Te działania pozwalają na podniesienie oceny kryterium 8 z „częściowo” na „w pełni”.

Przewodniczący Zespołu Oceniającego

prof. dr hab. Wojciech Bałus

